

O STAMPĂ REPRESINTÂND O SOLIE A LUI ALEXANDRU LĂPUȘNEANU

de P. P. PANAITESCU

În colecțiile Museului Czartoryski din Cracovia se află o stampă represintând orașul Grodno: „*l era designatio urbis in Littavia Grodnae*“, publicată la Nüremberg, 1568.

Centrul stampeii e ocupat de vederea orașului. În cele patru colțuri se văd solii streine:

Vualachos“ *Die Polen empfangen die Valachiss Bottschafft*“ (pentru Poloni, de obicei, Valahii sînt Moldoveni).

E vorba de o solie trimisă de Alexandru Lăpușneanu, care domnia atunci în Moldova. Costumele membrilor soliei nu sînt din ima-

solia moscovită, turcească, tătărească și moldovenească. Aceste solii, după cât spune legenda din partea de sus a stampeii, au fost primite la Grodno de regele Poloniei, Sigismund-August, în Iulie 1567.

În ceea ce privește solia rusească, știm că e vorba de solia lui Koliczew¹, despre celelalte solii nu se poate da niciun amănunt.

Solia moldovenească este în colțul de jos, la stînga. De-asupra scenei care represintă primirea ei de către Poloni avem însemnarea în latinește și în nemțește: „*Poloni excipiunt*

ginație, în orice caz sînt în parte măcar după natură, căci e de observat că fiecare din cele patru solii are costume deosebite. Se vede că autorul a căutat să redea în așîșarea caracteristică a fiecărei națiuni.

În figura noastră Moldovenii sînt la stînga, Polonii la dreapta. Solul care s'a coborît de pe cal, dă mîna unui nobil polon, ce i-a ieșit în întîmpinare. E îmbrăcat într'o haină lungă vîrgată, are un fel de turban cu coadă lungă, poartă o sabie dreaptă.

Mai caracteristice sînt figurile celorlalți Moldoveni. Pe primul plan un călăreț cu căciulă ciudată, poartă un scut pe care se vede un leu heraldic. Acest călăreț e aproape identic,

¹ N. Sobko, *Represintări istorice ale Țarilor ruși și ale soliilor lor în streinătate*. Petersburg 1886, II, pp. 23—7, descrie stampa de care ne ocupăm.

mai ales scutul, cu altă figură de călăreț român (valachus) ce se află în cartea lui Abraham de Bruyn. *Diversarum Gentium Armatura Equestris*, tipărită la 1575, deci puțin după stampana noastră¹. Al doilea călăreț poartă un adevărat turban turcesc, diferit de al solului, e îmbrăcat într-o haină strâmtă cu șireturi. Celelalte două figuri din planul al treilea și

al patrulea, una călare, alta ținând calul solului, reprezintă doi țărani moldoveni, cu căciulă de oaie în cap, mustață lungă în jos. Primul poartă un arc mare pe spate. Cei doi călăreți ce stau în urmă (se văd însă trei cai) se disting mai puțin lămurit.

Reproducerea noastră conține numai colțul din josul stîng al stampeii, mărit.

¹ Reprodus de d. C. Karadja, în *Arhivele Olteniei* III, 1924, p. 3.